

Visietekst: Gebruik van pictogrammen

1. Ouders bereiken : waarom?

- § Goede afspraken maken goed vrienden.
- § De leerlingen zijn meer in orde.
- § De betrokkenheid van ouders groeit als de verwachtingen en mogelijkheden duidelijk zijn .
- § Een school die zich open stelt krijgt tevreden ouders die de school positief evalueren.
- § Het stimuleert het bespreken van vorderingen, maar ook van gedrags- en leerproblemen.
- § Om thuisbetrokkenheid van ouders te bevestigen en aan te moedigen.
- § Betrokkenheid thuis en op school bevordert leerprestaties en welbevinden van kinderen
- § Ouders ondersteunen= ouders erkennen in hun opvoedingsrol. Voor anderstalige nieuwkomers werkt dat bevorderend naar de integratie van de kinderen in de maatschappij.
- § Optimale uitkomsten van het proces opvoeding en onderwijs kunnen niet worden bereikt door alleen de school of alleen het gezin. Ze hebben elkaar nodig.

2. Verschillende manieren om ouders te bereiken

schriftelijk	mondeling
Agenda	Inschrijvingen
Brieven	Schoolpoortgesprekken
Schoolreglement	Oudercontacten
Heen en weer schriftje	Info-avonden
Rapport	Oudercomité
Mailberichtjes	Open klasdagen
SMS	Huisbezoeken
Succeskaarten	oudercafé
nieuwsbrieven	Telefoontjes
Aanplakborden	Sociale evenementen
Via huiswerkopdrachten	Klasuitstapjes
Elektronisch platform	Buurtactiviteiten
...	...

3. Ouders over de school:

(bron: Ouders op school en thuis, onderwijskundig onderzoek in opdracht van het departement onderwijs in 2003, www.ond.vlaanderen.be/obpwo)

- § De meeste ouders voelen zich welkom op school.
- § Ouders vinden het oudercontact zéér nuttig. Ze kunnen er open en eerlijk met de leerkracht(en) spreken.
- § Eén-oudergezinnen contacteren vaker de school dan de twee-oudergezinnen, indien hun kinderen met gedrags- of leerproblemen worstelen.
- § 1/3 van de allochtone ouders nam contact op met de school in verband met leermoeilijkheden van het kind.
- § 1/5 van de allochtone ouders vindt dat de school niet luistert naar hen.
- § 91% van de ouders vindt dat de schoolregels duidelijk zijn. Van de allochtone ouders is dat maar 69%.
- § Ouders van kleuters praten meer met de leerkracht aan de schoolpoort (75%) dan ouders met kinderen in het buitengewoon lager onderwijs (25%), de lagere school (43%) of secundair onderwijs (3%)

4. Maar begrijpen alle ouders wat de school wil zeggen?

- § Eén vijfde van de allochtone ouders begrijpt niet steeds wat er gezegd wordt op een oudercontact omdat de leerkracht te moeilijke woorden gebruikt. De taal is dus een probleem.
- § Ouders weten weinig van een schoolraad, participatieraad of oudercomité.

5. De kracht van pictogrammen ter ondersteuning bij schriftelijke communicatie

- § Pictogrammen maken een boodschap duidelijker, maar kunnen ook beledigend overkomen als het niveau te erg versimpeld wordt.

- § Pictogrammen stimuleren de ontluikende geletterdheid.
 - § Kleuters leren een schema 'lezen' op een dag- of weekkalender.
 - § Ook kinderen uit de lagere school vinden herkenning, vooral anderstalige kinderen.
 - § Onderschriften bij pictogrammen, moedigen aan te lezen en niet enkel naar de prenten te kijken. Voor sommige kinderen zou een kalender zonder prenten wellicht volstaan, maar tekeningen trekken de aandacht, wat het motiverender maakt.
 - § Vraag uzelf steeds af of visualiseren nuttig is. Soms hebben we de neiging om te veel te visualiseren om te visualiseren. Als bepaalde begrippen heel complex zijn, kan dit ook een complexe picto worden en is deze even onverstaanbaar en onduidelijk als wat u oorspronkelijk wou verduidelijken.
 - § Een pictosticker in de agenda als reminder is goed (b.v. morgen is het zwemles en moet je zwemgerief meebrengen)
 - § Complexere boodschappen vragen andere hulpmiddelen zoals een tolkprestatie.
6. Voorwaarden pictogrammen volgens het Centrum voor Taal en Onderwijs- steunpunt GOK
- § zo duidelijk mogelijk
 - § zo weinig mogelijk culturele basis
 - § gebruiken indien nodig, anders niet
 - § picto's mogen taal niet vervangen (verwijswoord)
 - § als er een onderschrift bijstaat, moet dat passen bij de afbeelding
 - § niet kinderachtig
 - § relevant, dus datgene verduidelijken wat moeilijk is en nodig om de tekst te begrijpen
 - § het is sterk aan te raden dat op een school iedereen dezelfde picto's gebruikt (lkr.,zoco,GOK, extern).
7. Waarom zou een schoolteam pictogrammen gebruiken?
- § Het doet je als leerkracht nadenken over je handelen: hoe krijg ik mijn boodschap bij ouders?
 - § Communiceer duidelijk het doel van het werken met picto's aan de desbetreffende ouders.
 - § Een uniform systeem (over klassen en zelfs scholen heen) geeft duidelijkheid aan kwetsbare groepen.
 - § Het stimuleert leerlingen-en ouderparticipatie. Leerlingen kunnen helpen in orde te zijn.
 - § Het zet aan tot visieontwikkeling ouderbereik: wat is het doel ouders betrokken te maken?
8. Let op
- Werken met pictogrammen is een onderdeel is van een echt communicatiebeleid: wat willen we bereiken met ouderbetrokkenheid? Hoe proberen we mensen mondeling te betrekken: aan de schoolpoort of op andere momenten? Hoe organiseren we ons oudercontact? Huisbezoek : ja of nee en in welke gevallen? Wanneer zetten we tolken in? Zitten we als team op dezelfde golflengte? Enz.
9. Enkele bestaande systemen:
- § Pictogrammen ontwikkeld door de Schoolbrug Antwerpen: <http://www.deschoolbrug.be/deschoolbrug.html>
 - § Pictogrammenwoordenboek Kortrijk (uitgeverij Die Keure): <http://www.educatief.diekeure.be/educatief/lager/catalogus/detail.php?uitgaveID=978>
 - § Sclera Picto's: <http://www.sclera.be/index.php?taal=NL>
 - § Praten met elkaar Riso Vlaams-Brabant: <http://www.pratenmetelkaar.be/>
 - § Communicate in Print : http://www.symbolensoftware.nl/p/10/69/mo63-m2s12%7C/Communicatie_In_Print
10. Contactpersonen:
- uw pedagogisch begeleider
 - Mie Sterckx
- Centrum voor Taal en Onderwijs - Steunpunt GOK (Informatie en website)
 Blijde-Inkomststraat 7 - bus 3319
 3000 Leuven
 016.32.53.64
www.cteno.be en www.steunpuntgok.be

11. Bronnen

- § Autar, K., e.a. (1996), *Ouders en school*, Alphen aan de Rijn: Samson HD Tjeenk Willink
- § Verhoeven, J.C., e.a. (2003) *Ouders over scholen*, Antwerpen: Garant
- § Werkgroep kansen LOP Gent (2007), *Charter voor een goede communicatie met ouders*, Gent: www.lop.be
- § Van Dijck, J., (2006), *vorming Turnhout: ouderparticipatie en hoe dit te bereiken?*
- § Welzijn cel onderwijs Stad Turnhout (2004), *Infogids ouderbereik*, Turnhout: www.turnhout.be
- § Websites pictogrammen via <http://www.turnhout.be/index.php?pageid=060820&site=1>